

van de notaris

Periodiek verrekenbeding

Mr. Jeroen te Lindert (42) is notaris te Doesburg. In zijn vrije tijd is hij zanger/pianist in een 'jaren 50 rock-'n-rollband'.

De economie trekt weer aan, dus het is weer tijd om actie te ondernemen.

Werd het tijdens de crisis vrijwillig of noodgedwongen nog even uitgesteld, ook de stiekem toch al voorgenomen echtscheiding wordt weer massaal opgepakt.

Dat betekent extra werkdruk voor onze rechterlijke macht. En er is vrijwel geen ander onderwerp waarover bij een echtscheiding zoveel wordt gesteggeld als het zogenaamde periodieke verrekenbeding. En niet alleen bij echtscheiding kan dit beding tot problemen leiden.

Vroeger trouwde men vooral in gemeenschap van goederen. Elk ander voorstel werd al snel gezien als een motie van wantrouwen. Als er echt goede redenen waren voor het maken van huwelijkse voorwaarden, dan werd voornamelijk gekozen voor uitsluiting van elke gemeenschap; oftewel: ieder houdt gewoon hetgeen hij of zij heeft en er wordt niets gemeenschappelijk. Punt.

Gelukkig zag men in latere jaren steeds vaker de onredelijkheid in van deze zogenaamde 'koude uitsluiting'. In het stereotiepe geval ging de man in zijn onderneming aan de slag en de echtgenote zorgde voor de kinderen en het huishouden. Na 20 jaar afnemend lief en toenemend leed viel het oog van de man op het veel groenere gras van de buurvrouw en strandde het huwelijksbootje.

Was er van elke andere al tijden geen sprake meer, de gemaakte huwelijkse voorwaarden zorgden ervoor dat er ook geen enkele juridische gemeenschap was. De man ging er met zijn gehele opgebouwde kapitaal vandoor en de vrouw bleef met lege handen achter.

De oplossing dacht men te vinden in het zogenaamde periodieke verrekenbeding. Afsproken wordt dat de *vermogens* gescheiden blijven, maar dat ieder jaar het gespaarde *inkomen* tussen partijen onderling wordt verdeeld. Op die manier behoudt ieder het eigen vermogen maar gaat de vermogensgroei tijdens het huwelijk toch nog min of meer gelijk op.

Probleem is echter dat vrijwel niemand daadwerkelijk aan het einde van het jaar gaat berekenen wat er verrekend moet

worden, laat staan dat dit ook daadwerkelijk wordt uitgekeerd of vastgelegd. Samen onder de kerstboom het gespaarde inkomen verdelen wringt blijkbaar toch een beetje met de kerstgedachte.

Maar wat gebeurt er dan bij een echtscheiding na 20 jaar? De rechter constateert dat de verplichte jaarlijkse verrekening niet heeft plaatsgevonden en dat achteraf lastig te achterhalen is wat nou van wie is. En dus beschouwt hij al snel alles als gemeenschappelijk. De man verliest alsnog de helft van zijn eigen bedrijf.

En zoals Stephan Remmler al zeer filosofisch zei: *alles hat ein Ende nur die Wurst hat zwei*. Dus mocht men wel gelukkig blijven samen, dan zal het huwelijk uiteindelijk toch eindigen, maar dan door overlijden. En in dat geval wil de fiscus wel graag even weten wat nu precies van wie was. Ook geen gemakkelijke opgave, en geen bewijs betekent meestal geen goedkope variant!

Deze huwelijkse voorwaarden zijn in de jaren zeventig, tachtig en negentig enorm veel gemaakt. Er zijn accountants, boekhouders en notarissen die hun cliënten hier regelmatig op wijzen. Vaak komt het echter ook helemaal niet ter sprake. Maar mocht u het vergeten: geen nood, de advocaat van uw partner zal u hieraan zeker helpen herinneren...

Tip van de notaris

Wat te doen? Laat u informeren. Vaak kan tijdens het huwelijk veel worden gered door een vaststellingsovereenkomst, of een wijziging of opheffing van de voorwaarden, waarbij dan bovendien vaak forse besparingen voor de erfbelasting mogelijk zijn. Eén ding is zeker: tijdens het huwelijk is het vinden van een oplossing aanzienlijk eenvoudiger dan erna...

